

Kázeň na Pamiatku posvätenia kostola v Modre-Kráľovej 1. novembra 2020

PRAVÉ UCTIEVANIE BOHA V DUCHU A V PRAVDE

Kázňový text:

Odpovedaj jej Ježiš: Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme nebudete vzývať Otca. Vy vzývate, čo nepoznáte; my vzývame, čo poznáme; lebo spasenie je zo Židov. Ale prichádza hodina, a už je tu, keď praví ctitelia budú vzývať Otca v duchu a v pravde; ved' aj Otec takýchto ctiteľov chce mať. Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde. (J 4, 21 – 24)

V tomto Pánovom roku si pripomíname 145. výročie pamiatky posvätenia Evanjelického chrámu v Kráľovej.

Pre veriacich sú kostoly predovšetkým miestom Božej prítomnosti. Božia prítomnosť v chráme však nie je samozrejmosťou, ako si uvedomoval aj staviteľ prvého chrámu – kráľ Šalamún, a takto sa modlil: „Ved' či môže prebývať Boh na zemi? Hľa, nebesá nebies nemôžu ťa obsiahnuť. O čo menej tento dom...“ (1Kr 8, 27). Aj my môžeme len v pokore prosiť Pána Boha, aby sa zmiloval nad nami a prebýval medzi nami v chráme, ako Ho o to prosili aj naši predkovia s kráľom Šalamúnom: „Hospodine, Bože môj, vyslyš volanie a modlitbu... Nech sú Tvoje oči upreté vo dne i v noci na tento dom, na toto miesto, o ktorom si povedal: Tu bude moje meno“ (1Kr 8, 27 – 29).

Na Pamiatku posvätenia kostola sa ako evanjelium prednáša evanjelium o stretnutí Pána Ježiša so samaritánskou ženou pri Jákobovej studni. Tá žena hľadala u Ježiša, ktorého pokladala za proroka, odpoveď na otázku, ktoré je správne miesto uctievania Pána Boha. Kým Samaritáni vzývali Boha na vrchu Garizim, Židia Ho vzývali v Jeruzaleme. Pán Ježiš jej však prekvapivo nedopovedal: Garizim, alebo Jeruzalem. Namiesto konkrétneho bohoslužobného miesta jej oznámil spôsob, akým má byť Pán Boh uctievaný, totiž, že kult obetí zvierat prinášaných v chráme vystrieda nová „duchovná“ služba alebo služba slova: kázeň evanjelia a modlitba. Keďže tohtoročné výročie nemôžeme sláviť v kostole, ale za dverami kostola, azda lepšie uvedomíme pravdivosť slov Pána Ježiša, ktoré kedysi povedal žene zo Samárie: „**Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde.**“ Pán Ježiš nielen aj nám dnes dáva poznať, že oveľa dôležitejšie než miesto, kde Pána Boha uctieваме je spôsob, ako ho ako Ho máme uctievať.

Z moci Ducha Svätého uctievaťme Boha Otca

1. „v duchu“ – verme v Božieho Syna;
2. „v pravde“ – žime ako Božie deti.

1. Pán Ježiš žene zo Samárie povedal: „**Prichádza hodina, keď ani na tomto vrchu ani v Jeruzaleme nebudete vzývať Otca.**“ Hodina, ktorú oznámil Pán Ježiš už prišla. Nie však so zničením židovského chrámu v Jeruzaleme v roku 70. Ten čas nového duchovného uctievania Pána Boha prišiel s Kristovou smrťou na kríži a Jeho slávnym vzkriesením! Vo chvíli Pánovej smrti roztrhnutá chrámová opona, ktorá oddeľovala Pána Boha od ľudí v chráme, to jest najvnútornejšiu časť v chráme svätyniu svätých, ohlásila zánik starého kultu zvieracích obetí a príchod novej duchovnej bohoslužby, ktorá už nebude viazaná na nejaké miesto na zemi. Príchodom Pána Ježiša nám Boh dal poznať, že už nechce byť uctievaný iba na jednom mieste, ktoré si kedysi vyvolil v Jeruzaleme. Ani nechce byť uctievaný iba príslušníkmi jedného vyvoleného izraelského národa, ale všetkými ľuďmi bez rozdielu!

Keď sa Pán Ježiš rozprával so Samaritánkou a Boha nazval svojím „Otcom“, predstavil sa tak ako Boží Syn, ktorý je Spasiteľom všetkých ľudí. Lebo aj keď „*spasenie je zo Židov*“, nie je ono „len“ pre Židov.

To „v duchu“ znamená, že sa s Bohom v Ježišovi Kristovi môžeme aj my stretnúť – v srdci prostredníctvom Slova evanjelia, v ktorom je On sám prítomný. Ak Kristovo Slovo evanjelia s pomocou Ducha Svätého s vierou prijímame do srdca, súčasne sa stávame Božími deťmi, ako nás o tom uisťuje aj apoštol Pavel: „Vierou ste všetci synovia Boží v Kristu Ježiši“ (Gal 3, 26). Ako milované Božie deti, vykúpené krvou Pána Ježiša však istotu Božej prítomnosti nemusíme mať iba vtedy, keď sa zhromaždíme v chráme. Nie chrám ako budova je pre nás istotou Božej prítomnosti, ale Slovo Božie – zaslúbenie Kristovo „ja som s vami po všetky dni“ (Mt 28, 20). Keď počujeme evanjelium, Duch Svätý aj nás osvecuje poznaním, že Ježiš Kristus, Syn Boží je aj náš Spasiteľ, a vzbudzuje aj v našich srdciach vieru ako istotu, že ten ukrižovaný, vzkriesený a na nebi oslávený Pán Ježiš je aj TU prítomný, kdekoľvek sa nachádzame, podľa svojho sľubu: „Kde sa dvaja alebo traja zhromaždia v mojom mene, tam som medzi nimi“ (Mt 18, 20). Z Božej moci sa tak aj naše rodiny, ktorých členovia sa spoja na domácej pobožnosti a na modlitbe, môžu a majú stať Božími chrámami, kde Kristus Pán prítomný prostredníctvom Slova evanjelia.

2. Slovo evanjelia, v ktorom je Kristus Pán prítomný, je živé slovo. Ak Ho s vierou prijmeme do srdca, nezostane v nás nečinné, ale spôsobí v nás nový život z Božej moci. S pomocou Ducha Svätého môžeme nielen veriť v Ježiša Krista a stávať sa Božími deťmi, ale tiež žiť tak, ako sa na Božie deti patrí. Apoštol Pavel píše: „všetci, ktorých Duch Boží vedie, sú synovia Boží“ (R 8, 12).

Pán Ježiš hovorí, že praví ctitelia vzývajú Boha „v duchu a v pravde“. On nehovorí len „v duchu“, a teda v srdci, ale aj „v pravde“. To „v pravde“ znamená, že nemáme byť Božími deťmi iba podľa mena, ale máme nimi byť skutočne, keď Božiu moc skrytú v Slove evanjelia dosvedčujeme aj každodenným životom, ktorý je v súlade s Božou vôľou zjavenou nám v Písme svätom, osobitne v Božích prikázaniach, ktorých zhrnutím láska. Pri čítaní Pánovej odpovede žene zo Samárie nestrácajme zo zreteľa, že Židia a Samaritáni žili medzi sebou v nepriateľstve... K správne uctievaniu Pána Boha ani nám dnes nestačí len úprimné srdečné nadšenie za Božie veci ani horlivá návšteva tohto Božieho chrámu, svätenie nedeľ a sviatkov, ale aj správny pomer k ľuďom, totiž vyrovnané vzťahy, vzájomná úcta a láska k blízkym. Boží Syn Ježiš Kristus nám priniesol nové prikázanie, aby sme sa milovali tak, ako nás On miloval. A toto prikázanie nie je ťažké, lebo vo svojom Slove nám Pán z neba zosiela silu, aby sme ho naplnili, pomocou Ducha Svätého.

Sme naozaj vernými ctiteľmi Božími? Koľkí aj dnes horlia za Pána Boha, vzývajú Ho, no neuctievajú Ho správne, lebo ho neuctievajú „v pravde“, keď je ich srdce rozdelené medzi Pána a mamonu alebo iné stvorené veci. Alebo horlivo navštevujú Boží chrám, no v srdci prechovávajú hnev či dokonca nenávisť k blížnemu. Každá takáto služba bez „pravdy“ je pred Bohom modloslužbou a ohavnosťou! A na druhej strane každá služba Pánovi síce „v pravde“, ale bez „ducha“ je len bezduchým formalizmom, vonkajšou zbožnosťou, vonkajším plnením Božích príkazov, no bez ozajstnej lásky k Bohu a blížnemu, ako to Pán Ježiš často kritizoval u farizejov: „Tento ľud ctí ma perami, ale jeho srdce je ďaleko od mňa“ (Mt 15, 8).

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Pán Ježiš prorocky predvídaj svoju vykupiteľskú obeť na kríži i svoje vzkriesenie, ba aj zničenie jeruzalemského chrámu. Preto tej žene, ktorá túžila po Božej blízkosti, neprikázal, aby zostala tam, kde je, na vrchu Garizim, ani jej nepovedal, aby šla do Jeruzalema, ale upriamil jej pozornosť na nový spôsob uctievania Pána Boha, na službu Slova evanjelia, ktoré je mocou Božou na spasenie každému veriacemu. Je jedno na ktorom mieste Pána Boha

uctievame, rozhodujúci je spôsob, ako ho uctievame, totiž či Ho uctievame „v duchu a v pravde“. „V duchu a v pravde“ to sú dve strany jednej a tej istej mince, jedno nemôže byť bez druhého.

Keď dnes slávime pamiatku posvätenia Božieho chrámu, prosme Boha Ducha Svätého, aby On sám urobil z nás takých ctiteľov, akých nás On sám chce mať, aby sme Ho uctievali v „duchu“, v pravej srdečnej viere v Jeho Syna, a „v pravde“, pravým životom Božích detí, najmä v láske. Amen.

Modlitba:

Milosrdný Bože, nebeský Otče, ďakujeme Ti srdečne, že si našim predkom umožnil postaviť tento Boží chrám. Ďakujeme za všetko požehnanie, ktoré na tomto mieste naši predkovia aj my dnes prijímame.

Zachovaj, prosíme, nám naďalej tento chrám a prebývaj v ňom milostivo v Slove a vo sviatostiach svojho milého Syna a nášho Spasiteľa Ježiša Krista. Nech Tvoj Svätý Duch na nás koná dielo posvätenia, privádza nás k pravej živej viere a vedie nás k opravdivému životu Božích detí. Mocou Ducha Svätého Ty sám si urob z nás takých ctiteľov, akých nás Ty chceš mať.

Keď spomíname na vodcov, na verných vyznáčov Tvojej pravdy, ktorí zvestovali Božie evanjelium v Tvojej cirkvi a osobitne v evanjelickom chráme v Modre-Kráľovej, uspôsob nás napodobňovať ich príklad. Nech aj my kresťanskú vieru dosvedčíme životom lásky, horlivosti, trpezlivosti, pokory a nádeje. Aj my chceme zostať pevní vo viere a obetovať sa v službe cirkvi verne až do smrti. Preto prosíme: Posilňuj nás v zápase o pravdu a v boji proti všetkému, čo znevažuje Tvoje meno a Tvoju pravdu. Učiň nám tak pre Ježiša Krista nášho Pána a Spasiteľa. Amen.